REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, .. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-korut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colónă 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Dumineca 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brasov
Administrațiunea, Piața mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 68. **Brașov, Luni-Marți 25 Martie (7 Aprilie).** **1903.**

Din causa sfintei sêrbători de mâne, Marți, Bunavestire, diarul nu va apără până Miercuri séra.

NOU ABONAMENT LA „GAZETA TRANSILVANIEI".

Cu 1 Aprilie st. v. 1903

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fóiei nóstre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coróne, pe șése luni 12 coróne, pe trei luni 6 coróne, pe o lună 2 coróne.

Pentru România și streinătate: Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se póte face mai ușor prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

In corn de capră.

Oposiția koșuthistă a ajuns în corn de capră.

Acésta e impresiunea ce a făcut'o asupra nóstră discusiunea din clubul partidului „independist și dela 48" de Vineri séra.

Conferența partidului a avut sĕ hotărască asupra viitórei sale atitudine în parlament, ér în deosebi asupra întrebărei: ce posițiune sĕ ia față cu proiectul de indemnitate, al guvernului? Hotărîrea, ce au luat'o independiștii, pare a fi radicală și pare a semnala un rĕsboiŭ la cuțite și până la cea din urmă picătură de sânge cu guvernul. Esaminându-o însĕ mai de aprópe vede omul, că nu e așa de periculósă cum apare în primul moment, ci ea lasă o ușiță pentru împăcare, séu cel puțin pentr'un armistițiu mai îndelungat, căci este o decisiune condiționată.

Propunerea lui Barabas, votată de conferența partidului, se introduce mai întâiŭ cu enunciarea dorinței koșuthiștilor, ca sĕ se evite starea de *ex lex*, adecă starea în afară de constituție, ce ar trebui sĕ urmeze decă guvernul, ne mai avênd împuternicire dela parlament dela 1 Maiŭ a. c. încolo, n'ar mai puté sĕ încasseze dările și sĕ facă plățile pe basa legală constituțională. Apoi obstrucțiunea partidului în contra proiectului de îndemnitate, prin care guvernul cere prelungirea cu patru luni a provisorului budgetar, o face dependentă de o condițiune, pe care președintele partidului, Francisc Kossuth, o pusese deja guvernului Szell în comisiunea financiară a dietei.

In numita comisiune Francisc Kossuth a pus condițiunea, ca în decursul celor patru luni cât va dura noul provisoriu budgetar, guvernul se lasă a se desbate în cameră budgetul pentru anul 1903, precum și tóte celelalte proiecte de lege legate de termin, așadĕr și pe acele relative la pactul cu Austria, cu singura esceptiune a proiectelor de lege despre înmulțirea contingentului recruților.

Acéstă condițiune o pune și conferența partidului, declarând, că numai decă guvernul nu-o va accepta, independiștii vor face obstrucțiune și proiectului de lege pentru prelungirea provisoriului budgetar, declinând de la sine în casul acesta ori-ce responsabilitate.

Situațiunei dificile și încurcate, în care a ajuns partidul koșuthist în urma obstrucțiunei ce-o face acum de aprópe trei luni proiectelor militare, i-a dat espresiune mai viuă, în conferența clubului, deputatul Iuliu Iusth. Acesta a spus'o pe față, că ar considera-o de-o fatală nenorocire, decă partidul ar întra în obstrucțiune contra provisoriului budgetar. Iusth a descris cu colori posomorîte urmările, ce le-ar puté avé trecerea în starea de ex-lex; a vorbit și de eventualitatea înlocuirei ministeriului Szell cu altul nou, care de sigur ar fi mai violent. A făcut amintire și de cuvintele lui Banffy, care de-o parte dă sfatul opoșiției de a continua lupta în contra proiectelor militare necondiționat, de altă-parte declară, că în contra obstrucțiunei numai un léc esistă: schimbarea regulamentului camerei. O astfel de schimbare ar aduce după sine introducerea cloturei, care ar fi fórte periculósă pentru Ungaria, „unde nu toți membrii națiunei sunt pĕtrunși de idealul național". Noul guvern ar introduce dér cu forța clotura și după aceea ar disolva dieta, și noua dietă cu ajutorul cloturei ar face apoi tóte pe voia celor dela guvern.

Președintele partidului, Fr. Kossuth, s'a grăbit la rêndul sĕu a subscrie cele dise de Justh dicênd, că motivele, ce le aduse acesta în discursul sĕu sunt de „mare gravitate" și „grozav de serióse".

Tótă gălăgia, ce a făcut'o dér Barabas, neastêmpĕratul vicepreședinte al partidului, tóte amenințările lui cu neînduplecarea independiștilor, tóte îndegetările lui cutezate, că ascuțișul resistenței se îndreptă chiar contra monarchului, „a căruia voință mai înaltă singură este, care vrea sĕ facă a se primi proiectele militare", s'au redus la acel conclus al conferenței partidului, prin care de fapt i-se întinde guvernului cu o mână posibilitatea de a se împăca cu obstrucționiștii.

Ministru-președinte Szell, față cu condițiunea pusă de Kossuth în comisiunea financiară, a declarat ce e drept, că „nu póte retrage proiectele militare" dér s'a grăbit a adauge, că „recunósce lealitatea propunerei independiștilor".

Étă dér și de-o parte și de altă făcută puntea, pe care se pot apropia Szell și Apponyi cu Kossuth. Camera a fost amânată până la 16 Aprilie a. c. Până atunci se vor mai gândi cei-ce voiau sĕ jóce pe „grozavii" asupra nestatorniciei lucrurilor în lumea acésta.

Se va mai gândi și d-l Szell. Intimii lui anunță, că dilele acestea el va pleca la Viena ca sĕ raporteze Majestății Sale asupra situațiunei. Nu cumva mai sperézá ministru-președinte a puté îndupleca pe bĕtrânul monarch de a face vre-o nouă concesiune pentru salvarea situațiunei guvernului? După teoria lui Barabaș și așa coróna este alfa și omega în trebile militare, ea le face și rĕsface tóte.

Decă guvernul Szell face cunoscut prin organul sĕu „Magyar Nemzet", că nu póte sĕ cedeze, întrebăm cum ar puté ceda coróna tocmai în cestiunea armatei? Acésta ar însemna într'adevĕr, că capul statului vrea sĕ se lapede de posiția de domnitor al unei mari puteri.

Discursul lui Veselovsky. In ședința de la 3 Aprilie a dietei, a luat cuvêntul și deputatul naționalist slovac *Veselovsky*, care a vorbit contra urcării contingentului recruților și anume din punct de vedere general, relevând sĕrăcia poporului. Discursul lui Veselovsky a durat doue óre și la sfârșit a accentuat și momente naționale slovăcesci: „Tot mereu, dice Veselovsky, Slovacilor li se trage la îndoială patriotismul, dér cei ce o fac acésta uită, că timp de 150 ani numai Slovacii au apărat țéra și că luptele pentru libertate, cari au durat aprópe trei sute de ani au decurs în Ungaria de nord și că

FOILETONUL „GAZ. TRANS".

Societatea Eleno-Latină.

Latina gintă e regină...
V. Alexandri.

In timpul din urmă s'a inaugurat o mișcare între popórele romanice pentru o nouă eră latină, ale cărei principale rădăcini sunt și astădi, ca mai demult, în Italia, ér puternicele-i ramuri se estind preste tóte țĕrile locuite de rasa latină. O alianță acésta ce are a dovedi lumei, că pretinsa decadență a rasei latine e un neadevĕr și cumcă latinii și acum sunt înainte mergĕtori întru tóte, precum cade-se a fi unor moștenitori ai civilisațiunii elenolatine. Acéstă rasă care dede lumei modeluri fără sêmĕn în ale artelor și sciințelor nici pe de parte nu se póte afirma, că ar fi în preĵma stingerii sale.

Acum când anglo-saxonul e în zenitul sĕu, când Germania s'a urcat atât de sus în cât vrea sĕ devină far luminător pentru popóre, ba ca uriașul ei arbor Ygdrasill din mithosul german, sĕ-și întindă ramurile sale peste întreg pămêntul, în vreme ce colosul de la nord e cu mare rîvnă de egemonie peste lumea ortodoxă și neortodoxă, când în fine ginții le mai nainte barbare, tóte își ridică astădi capul cu mândrie.

Unii încep pe rênd a enumera puternicele ere din vechime începênd de la egiptênă, grécă, romană până 'n dilele nóstre, prevestind o eră teutonică, ba una slavă, care va înghiți pe tóte și ca sĕ mai facă sĕ se trécă și florile dic, că 'n urma urmelor, se va încheia cu o eră chinesă care ca un potop, va cotropi totul.

In ciuda atâtor conjecturi posibile și imposibile, societatea de curênd înființată cu întregul ei nume: „Società della civiltà Elleno-Latina" nu are intenții politice. Ea este din contră, o sentinelă a păcii, iubitóre de litere, sciință și arte precum este însuși eruditul ei president, d-l conte *Angello de Gubernalis*. Afară de acéstă menire a ei, mai are și o ferbinte dragoste de soră mai mare către surorile de un sânge pe cari le strînge pe lângă sine, le chémă a se ocroti la sînul Romei, acéstă Alma-mater, spre a-și comunica ideile, bucuriile și durerile și spre a munci împreună pentru ajungerea unei ținte înalte, ideale.

In Francia, Spania, Portugalia, România, Mexic etc. se află rĕspândiți membrii ei, tot atâția apostoli ai latinității.

La Galați, precum scim, se va înființa deja o secție a acestei lige culturale pentru propagarea intereselor geniului latin și resuscitarea măreților tradițiuni. Limba latină, care așa dicênd, și-a perdut aprópe terenul de subt piciórе; care astădi nu mai este orórea copiilor, pentru că nu se prea învață; în sciință chiar și arte se creéză termine technice noue, moderne, ...va avé sĕ între érăși în dreptul sĕu, combinată fiind din cea clasică cu scholastica și neolatina.

In vederea acestui scop se prepară o interesantă discuțiune în congresul latin.

Sediul societății este în eterna cetate, unde în tot anul se vor întruni latinii din tóte părțile. Se póte însĕ ca se va hotărî, ca congresele sĕ se țină fiecare an în alt loc. Anul acesta însĕ, ca cel dintâiu, congresul se va ține în Roma de la 15—21 April, datul glorios al Urbei și pentru perfecta reușită se fac mari pregătiri.

Presidentul de onóre al congresului latin va fi principele Colonna, primarul Romei.

Din România, precum se aude, va merge d-l G. Tocilescu cu mai mulți universitari.

Una din atracțiunile festivităților va fi piesa lui Plautus „Aulularia", jucată pe scenă de către studenții și studentele din Roma, în limba latină ca înainte cu 2000 de ani; ér între acte, tinerii din România vor juca danțurile naționale Bătuta și Călușerul.

Apoi sĕ nu salte inima de bucurie la acéstă frumósă înfrățire și sĕ nu strigăm Romei: „Salve, magna parens!"

S'au făcut demersuri ca sĕ se acórde pe căile ferate italiene o reducere de prețuri cât de mare pentru congresiști. Ar fi de dorit ca sĕ profite cine póte de acest favorabil prilej, sĕ mérgă la Roma sĕ-și vadă légănul străbun și încuragiat de curentul vivificător, sĕ se întórcă întinerit și plin de nădejde într'un viitor de aur al némului sĕu. Mai cu de-adinsul recomandăm Românilor din Transilvania și Ungaria sĕ nu întârdie a se face membri la acéstă ideală societate, ce sine are prindere, sĕ asiste la congres.

Slovacii au luat parte activă la ele. Cum că Slovacii nu învață unguresce, causa este, că ei pot sĕ trăéscă și fără limba unguréscă: (Bizony Akos: Dér în America învață englezesce!) *Veselovsky*: Da, fiind-că acolo nu pot trăi fără limba englezéscă, aicĭ însĕ fiind în masse compacte pot trăi și cu limba lor maternă. *Nu poporul este pentru funcționarĭ, ci funcționarii pentru popor și prin urmare trebue sĕ învețe limba poporului.*

Ultima ședință a dietei. Dieta ungară a luat vacanță de Pascĭ. In ultima ședință, ce s'a ținut Sâmbătă, s'a continuat desbaterea proiectelor militare. A vorbit *Rakosi* Viktor despre armata națională și despre idealurile naționale. După Rakosi a luat cuvêntul *Ugron* Gabor, susținênd în discursul sĕu, că dinastia are nevoie tot așa de mare de armata națională maghiară, ca și țéra, pentru-că armata în actuala ei constituție a fost bună sĕ îndeplinéscă rolul de subjugare, în lăuntru dér nicĭ odată n'a fost capabilă a reporta victorii în afară. Ungaria în lipsa unei armate naționale este cu desăvârșire desarmată față cu *primejdia panslavistă.* A mai vorbit contele *Banffy* Miklos, cerênd restringerea jocului de bursă, apoi la propunerea lui Szell s'a hotărît a se lua vacanță până Joi după Pascĭ, când se va începe desbaterea îndemnității. In sfârșit s'au făcut câteva interpelații: Pap Zoltan interpeléză în chestia imnului „*Gott erhalte*“, întrebând pe ministrul de honvedĭ décă are cunoscință că la șcóla de honvedĭ din Cincĭ bisericĭ tot a doua Duminecă se cântă „Gott erhalte?“ și că câțĭ-va elevĭ au fost eliminațĭ din causă, că s'au împotrivit a-l cânta. Intrébă mai departe pe ministrul de culte și instrucțiune, décă are cunoscință cum-că „Gott erhalte“ se cântă chiar și în unele școle. — Deputatul *Szombathy* interpeléză pe ministrul președinte și pe cel al agriculturei în chestiunea miseriei, ce domnesce în părțile locuite de Românĭ ale comitatului Aradului și întrébă, décă sunt aplecațĭ a da ajutor celor lipsițĭ? La interpelația acésta a rĕspuns ministrul *Darányi*, spunênd că nu face nicĭ o deosebire între părțile locuite de Maghiarĭ și de naționalitățĭ. Până acuma nu i-s'a trimis raport despre miseria acelor locuitorĭ, îndată ce însĕ va primi, va lua mĕsurĭ pentru alinarea miseriei. Szombaty a luat rĕspunsul la cunoscință cu mulțumire. *Okolicsanyi* interpeléză în chestia mișcărilor din Balcanĭ. Ministrul Președinte *Szell* rĕspunde, că politica monarchiei este în deplin acord cu cea a Rusiei și că reformele propuse se vor esecuta, ér de se va face împotrivire, pe Turcia nimenĭ nu o va împiedeca a lua mĕsurile, ce le va crede de cuviință.

Bismarck și Românii.

— Fine. —

La pagina 211 a numitelor memorii dăm éră șĭ de numele lui Bismarck, ca un fel de „*diabolus rotae*“ în cestiunea recunóscerei independenței României. Étă ce ne relatéză memoriile:

21 Iunie-13 Iulie 1879. Contele Andrassy aduce la cunoscința guvernului român prin contele Hoyos, că principele *Bismarck* nu stărue pentru esecutarea nicĭ unui articol așa de mult, ca pentru *art. 44* și că el n'are încredere în bunăvoința guvernului român. Părerea lui Bismarck este, că România *nu va întra în posesiunea independenței sale, decât după resolvirea cestiunei evreescĭ.* Cât timp nu vor fi îndeplinite condițiunile congresului de Berlin, România este în ochii lui un stat dependent, pe care îl va neglija și *va trata deadreptul cu puterea suzerană din Constantinopol!* — Germania a întrebat la Viena, ce părere are Austro-Ungaria despre o conferență, la care întrebare a primit rĕspunsul, că cabinetul din Viena, apreciând situația fórte grea, în care se află guvernul român, are de gând sĕ trimită un avertisment amicabil la Bucurescĭ asupra neplăcerilor, ce o așteptă. La acésta principele Bismarck rĕspunde, că în cestiunea acésta consideră *angajată demnitatea imperiului german* (față cu Bleichroeder? — Trad.) și că trebue sĕ țină la proiectul unei conferențe, décă alte mijlóce nu vor duce la scop. — Un mijloc, pentru Românĭ fórte neplăcut și pe care i-l'a comunicat contelui Andrassy principele Reuss ar fi, că Anglia, cu care principele *Bismarck* a întrat în tratative, ca și cu Franța, a propus o notă colectivă, care sĕ fie esecutată de către cabinetul din Viena. — Deși contele Andrássy apreciéză tactica guvernului român, de a nu face însu-șĭ propunerĭ, ci sĕ aștepte asemenea propunerĭ de la comisiunea compusă din membrii tuturor partidelor, totu-șĭ considerând primejdia amenințărilor, crede de absolut necesar, ca guvernul român sĕ-șĭ arate *buna credință* prin fapte în privința esecutării art. 44 al congresului din Berlin. Comunicarea acésta a guvernului austro-ungar este dictată din sentimente amicale, cu tóte acestea însĕ nu póte tăinui, că ar puté fi nevoit *a-șĭ revoca ministrul*, în cas, când propunerea lordului Salisbury ar fi primită de tóte puterile și Austro-Ungaria ar fi însărcinată a forța recunóscerea art. 44.

Vârnav-Liteanu sosesce din Berlin, sĕ raporteze verbal asupra situației și se întórce imediat la postul sĕu. Liteanu arată, că întârdierea esecutării tuturor dispozițiilor tratatului de Berlin *a iritat pe principele Bismarck* și că el, décă nu va urma o soluție grabnică, va provoca intervențiunea puterilor.

Dispoziția camerei însĕ nu este de loc concesivă: Un grup de deputațĭ în frunte cu V. *Conta* ține cu tărie la principiul, că orĭ-ce s'ar întêmpla, articolul 7 sĕ rĕmână în picióre...

Callimaki-Catargiu telegrafiéză din Paris, că după-cum i-a comunicat Waddington într'o scrisóre autografă, cabinetele Germaniei, Angliei, Italiei și Franței sunt de acord, ca spre esecutarea tratatului de Berlin, sĕ céră guvernului român înlocuirea art. 7 din constituțiune cu art. 44 al tratatului de Berlin...

Principele Carl Anton scrie fiului sĕu cu data de 1/13 Iulie 1879 între altele următórele:

„Dată fiind preponderanța netăgăduită a Germaniei asupra tuturor celorlalte puterĭ, afară póte de Anglia, *Bismarck* va face din cestiunea evreéscă o cestiune generală europénă și este mai pe sus de orĭ-ce îndoiélă, că te așteptă dile fórte grele...

Intr'o altă scrisóre sosită la Bucurescĭ în 15/27 Iulie 1879 principele Carl Anton scrie fiului sĕu *despre intervenția sa personală la împĕratul Wilhelm.* Din acéstă scrisóre resultă, că împĕratul Wilhelm fusese *mistificat de către Bismarck.* Estragem din importanta scrisóre următórele:

„Ițĭ scriu adĭ numai câte-va cuvinte spre a-țĭ comunica, că alaltă-erĭ am fost la împĕratul în Mainau. După prând, mĕ chemà la sine în odaie, unde am găsit în sfîrșit prilegiu de a vorbi cu el despre afacerile românescĭ și a-i recomanda persóna ta bunăvoinței sale.

„Pot sĕ-țĭ comunic atâta, că felul de gândire al împĕratului m'a surprins forte și m'a înveselit, de și regret, că impresia acésta favorabilă trebue sĕ o limitez la faptul, că *pe împĕratul nu l'au ținut în curent cu situația.* El punea tótă vina pe Anglia, care ar fi cea mai intransigentă în cestiunea evreéscă și de politica căreia, Germania nu se póte separa.

„Când însĕ i-am dovedit contrarul și când am comparat atitudinea rigurósă a Germaniei, o atitudine, care nu ține cont de nimica, cu moderația din ce în ce mai manifestă a Angliei, împĕratul a rĕmas *uimit în gradul suprem*, așa că nicĭ nu voia sĕ crédă, și dicea, că cestiunea jidovéscă îi este peste tot antipatică, fiind-că îi cunósce din Polonia și Rusia și a mai spus, că décă n'ar fi fost bolnav de rănile sale*) în timpul congresului nicĭ decum n'ar fi permis desfășurarea acestei cestiunĭ în asemenea proporții. — Cu un cuvênt impresia mea este, că *cancelarul nicĭ n'a întrebat pe împĕratul în cestia acésta, orĭ nu l'a informat în deajuns.*

„. . . a fost de sigur bine, că am deschis ochii împĕratului, acum de sigur va opune resistență pretensiunilor lui Bismarck și se va orienta mai esact“.

Despre isprăvile ostile ale lui Bismarck față cu Românii se mai găsesc multe paginĭ în memoriile regelui. Din momentul intervenției descrise mai sus însĕ el totu-șĭ a mai slăbit resistența, mai ales, după-ce cancelarul s'a stricat cu național-liberalii. In același timp s'a produs și în Germania un puternic curent antisemit. Din partea României s'a dus la Berlin odată *Calinderu*, ca sĕ trateze în afacerea căilor ferate, altă-dată D. *Sturdza*, care a tratat cu Bismarck despre cestiunea jidovéscă. . . . . In sfîrșit recunóscerea independenței României s'a făcut, adevĕrat în condițiunĭ nu cum ar fi dorit *Conta* și partidul sĕu și toțĭ Românii, dér nicĭ cum ar fi dorit Bismarck și Bleichroeder.

Mare om a fost Bismarck — pentru patria sa, dér și greșelile lui au fost marĭ. S'a vĕdut acésta cu legile, carĭ au provocat „Kulturkampf“-ul și cu legea socialiștilor, pe carĭ a fost silit a le revoca . . . . cine ar fi gândit însĕ, că și simpatia lui cea mare față cu Evreii, de dragul cărora doi anĭ de dile a expus tribulațiunilor celor mai marĭ România, sĕ se schimbe în antipatie? Publicăm aicĭ după „Neue D. Ztg. un articol din discursul ce l'a rostit Bismarck în fața unei deputațiunĭ de evrei, carĭ sub conducerea lui Hildesheimer s'au presentat la Bismarck în ultimele dile ale vieții lui, ca sĕ se jăluéscă de intoleranța poporului german:

„Voi înși-vĕ v'ațĭ făcut nesuferițĭ în tóte ramurile vieții publice: ațĭ înjosit religiositatea poporului, ațĭ subminat temeliile monarchiei, amenințațĭ cu perire averile imobile, nimicițĭ comerciul prin falimentele vóstre, sdruncinațĭ fericirea pămêntéscă, falsificațĭ opinia publică prin jurnalistica vóstră infectă și ținețĭ în agitație poporul prin mii și mii de obiceiurĭ rituale de ale vóstre... Décă decĭ vĕ plângețĭ, că poporul creștin este pentru voi un iad adevĕrat, vĕ rog nu mai călcațĭ pragul casei mele...“

Oniță.

*) Atentatul Nobiling la 2 Iunie 1878. Atentatorul a împușcat asupra împĕratului dintr'o pușcă cu 2 țevĭ și l'a rănit la braț și obraz—Trad.

Visita împĕratului Wilhelm în Copenhaga. Impĕratul Wilhelm a făcut o visită la regele *Christian* în Copenhaga. La prândul, ce s'a dat în diua de 2 Aprilie în onórea împĕratului, regele Christian a rostit un toast călduros în sĕnătatea lui Wilhelm, la care împĕratul Germaniei a rĕspuns în cuvinte elogióse la adresa regelui Danemarcei, ca model de rege și părinte de familie pe tron. Tot odată i-a mulțumit pentru onórea ce i-s'a acordat numindu-l admiral al flotei daneze și la rêndul sĕu l'a rugat sĕ priméscă șefia pentru tóte timpurile al unui regiment german de Ulanĭ.

Călĕtoria regelui Eduard. După cum se scrie din Lisabona, regele Angliei a sosit în diua de 3 Aprilie cu yachtul sĕu în golful fluviului Tajo, unde i-a eșit spre întâmpinare regele Carol. După ce au conferit împreună pe yacht timp de o óră, au mers cu bărcile în port. In prima barcă era regele Carol cu óspele sĕu. Pe mal era ridicat un pavilon, unde s'a făcut primirea solemnă și apoi au întrat cu trăsurile în oraș. La órele $6^1/_2$ au sosit la castelul regal, unde regele engles a fost primit de regina-mamă Maria Pia. Séra orașul a fost splendit iluminat.

Din Portugalia regele Eduard va merge la Roma. La 25 Aprilie regele Eduard va sosi la Neapole, unde va visita pe regele Italiei. După cum este informat diarul „*Times*“ regele nu va visita Vaticanul.

Din Roma regele se va întórce prin Paris, unde va visita pe președintele Loubet. Apropierea acésta a Angliei de Franța se dice, că va avé consecințe importante politice pentru politica anglo-francesă.

Schönerer contra lui Bülow.

(Ierpelațiune în „Reichsrath“.

Deputatul *Schonerer*, conducĕtorul partidului pangerman din Austria, a adresat ministrului-președinte Koerber, în ședința de Vinerĭ a camerei o interesantă interpelare, din care se vede, că declarațiunile, ce le-a făcut Bülov în „Reichstag“ la întrebările lui Hasse, au produs mult sânge rĕu între pangermanii de pretutindenĭ.

Dep. *Schonerer* și soțĭ se referă în interpelație la discursul contelui Bülow, după care guvernul german stă pe acel punct de vedere, că *germanismul din Ungaria se fie cu totul lăsat pe mâna Maghiarilor.* Pentru a motiva acest punct de vedere, Bülow se provócă la un rescript al principelui Bismark către consulul general în Budapesta, Thielau. Din acest rescript reiese însĕ tocmai contrarul.

Cancelarul Bülow spune, că-i este cu *totul indiferentă sórtea Germanilor din afară* de granițele imperiului. El dă astfel statelor strĕine *carta bianca*, de a desmoșteni conaționalĭ germanĭ.

O urmare firéscă a acestor triste jurstărĭ este — dice interpelația — *că la Germanii din Austria*, singurul sprijin al alianței cu imperiul german, se nasc *îndoelĭ*, cu privire la aceea, *décă acéstă alianță mai corespunde intereselor poporului german din Austria.*

Schönerer și soțĭ pun întrebarea: „Este dispus ministrul-președinte a adresa acéstă întrebare ministrului de esterne și a-l face atent, că *Germanii din Austria ar trebui sĕ detragă din ce în ce mai mult simpatiile și sprijinul lor, ce-l dau alianței cu imperiul german*, în cas când guvernul german n'ar avé nicĭ o pricepere séu simpatie pentru interesele naționale ale Germanilor în Austro-Ungaria?“

Mișcarea din Balcanĭ.

După-cum se telegraféză din Mitrovița, starea consulului rusesc Sczerbina merge spre bine și se speră, că va scăpa cu viéța.

Pentru reprimarea mișcării revoluționare albaneze se vor trimite 33 de batalióne turcescĭ.

Fóia oficială din Petersburg scrie, că ambasadorul rus din Constantinopol, Sinovjev a avertisat pe marele vizir, că încercările Pórtei, de a liniști pe Arnăuțĭ cu vorbe dulcĭ sunt zădarnice. Ambasadorul a cerut mai departe ca Pórta sĕ ia

---

Étă cum a întêmpinat d-l De Gubernatis, salutul a câtorva domnĭ din România:

„Amicĭ, sunt pĕtruns de scumpul glas ce-mĭ aduce salutul patriei vóstre. Numai prin unire ne putem întărì, însĕ a ne uni numai în simțirĭ nu este destul. E necesar a ne uni și în lucrărĭ. Ațĭ cetit negreșit, îndrăsnețele cuvinte rostite în Aquisgrana Iunie trecut, de către Wilhelm II, acest visător înalt, cu carĭ îndegetă datorințele ce incumbă națiunei germane: „Ca nicĭ o lucrare — dicea el — referĭtóre la nouĕ descoperirĭ sĕ nu se publice mai nainte în alte limbĭ de cât în a nóstră; și nicĭ un concept nou scientific sĕ nu sĕ esprime mai întâiŭ de către alții, de cât de noi; étă spiritul german la care aspiră națiunea germană!“ Fiind-că geniurile nu se nasc însĕ după decrete împĕrătescĭ, nobilei emulațiunĭ sulevate de către Germania, a și rĕspuns îndată spiritul latin prin noua biruință a lui Marconi. Puterile bine unite ale Italiei, Franciei, Spaniei, Portugaliei, României, Șviterei latine, Argentinei, Chili, Peru, Brasiliei Columbiei, Antillelor, Guatemala și Mexicului cu clasica suflare a Romei și Eladei ne vor puté ușor permite a ține idealminte front cu nisuințele Germaniei care din barbară ce era, deveni așa de învĕțată.

„E necesar însĕ ca sĕ avem în vedere un punct luminos; ca sĕ desvoltăm tótă energia și ca în Roma și Paris sĕ se concentreze tóte puterile latinilor pentru ca popórele privilegiate de la natură și de istorie, sĕ rĕmână și mai departe stăpâniĭ idealĭ ai timpului nostru.

„Sĕ ne unim decĭ, din tóte puterile nóstre, evocând cele mai frumóse visiunĭ ale nóstre.

„Din bună îndepărtare vĕ strîng mâna însĕ voi sĕ facețĭ ca în școla vóstră și în tóte convenirile vóstre, sĕ se audă strigătul nostru de dragoste și redeșteptare și ca întréga Dacie sĕ repalpite de o puternică și adevĕrată viéță latină“.

Aceste sunt cuvintele căldurόse ale eruditului conte de Gubernatis.

Sĕ mai adaugăm că, mișcările politice și mișcările intelectuale sunt provocate de imprejurărĭ. Statele își asigură integritatea teritorială și independența lor cu armele în mânĭ; tot astfel cu armele sciinței se asigură și geniul unei rase, puterea de viéță a națiunilor. Mai mult de cât în puterea brută putem dice aicĭ cu latinul că: „*Fortes fortuna metuit, ignavos deprimit*“.

Lucretia de Costa-Nicora.

mĕsurĭ energice pentru pedepsirea conducĕtorilor şi pentru apĕrarea creştinilor. Marele vizir Ferid-paşa a asigurat pe ambasadorul rusesc, că va lua tóte mĕsurile necesare. Sultanul aflând despre rănirea consulului rusesc, şi-a esprimat telegrafic regretele. Tot-odată a trimis pe marele vizir la ambasadorul rusesc, ca sĕ-i comunice, cât de mult a fost afectat de scirea despre rănirea consulului rusesc.

Guvernul rusesc a luat notă de declaraţiunile făcute în numele Sultanului şi a dat ordin lui Sinovjev, ca sĕ intervină la Pórtă cerênd pedepsirea esemplară a făptuitorilor. Tot-odată s'a dat ordin lui Mascov, consulul rusesc din Ueskueb, ca sĕ mérgă la Mitroviţa.

Sczerbina stă sub îngrijirea doctorului Jakow, trimis de Hilmi-paşa şi a doctorului Suboticĭ din Belgrad, trimis la Mitroviţa de către regele Serbiei. La dorinţa Sultanului s'a dus imediat la Mitroviţa şi doctorul Kambor Oglu, cel mai renumit chirurg din Constantinopol.

SCIRILE DILEI.

— 24 Martie v.

Numele localităţilor din strĕinătate. Ministrul ung. de culte, Dr. Wlassics a fost dat un ordin, ca pe viitor, numele localităţilor strĕine sĕ se întrebuinţeze în traducere maghiară: Lipcse în loc de Leipzig, Boroszló în loc de Breslau, Bécs în loc de Viena etc. *Societatea geografică maghiară* însĕ, nu este de acord cu ordinul acesta, fiind-că există o învoială internaţională, ca pe hărţĭ şi globurĭ sĕ se folosescă totdéuna numirea oficială acceptată în ţéra respectivă. In urma acestei învoelĭ, în tóte cărţile didactice germane, mai nouĕ, s'au introdus deja numirea oficială maghiară (în loc de Hermannstadt, N.-Szeben, în loc de Kronstadt, Brassó ş. a.) Societatea geografică maghiară a hotărît ca prin o deputaţie, sĕ róge pe ministru a-şĭ modifica dispoziţia emisă, ceea-ce ministrul a şi promis deputaţiunei, care i-s'a presentat.

Regele Leopold şi contele Lonyay. Se anunţă din Bruxela: Fóia oficiósă de curte aduce scirea că regele Leopold a însărcinat tribunalul cu regularea moştenireĭ după regina, din causă, că contele Lonyay amână de mai multe lunĭ o tranşare pe cale de bună învoială.

Alegere de primar în Viena. Dr. *Lueger*, a fost ales Sâmbătă din nou primar al Vienei. Din 158 voturĭ, Dr. Lueger a primit 124, ér 21 de bile au fost albe. Primarul a ţinut apoi un discurs, în care a făcut elogiĭ poporului german creştin din Viena, care prin entusiasmul sĕu în mijlocul atâtor lupte sterpe a făcut din Viena o insulă de muncă pacinică şi roditóre.

Ultima scrisóre a princesei Luisa către Giron. O fóie din Bruxella publică textul ultimei scrisorĭ a princesei Luisa către Giron. Étă-l:

„Iubite amice! In ajunul întórcereĭ mele în scumpa mea patrie şi în sînul iubiteĭ mele familiĭ, simt necesitatea, de a vĕ da un semn de amintirea mea simpatică. Am trecut prin o serie întrégă de momente grele şi nu voiu uita nicĭ-odată, că D-vóstră, ca bun camarad le-aţĭ împărţit cu mine aceste momente. Viitorul îmĭ este nesigur şi sunt ca un corăbier, care pornesce departe pe mare cu un vas fragil. Cine scie, ce dificultăţĭ mĕ maĭ aşteptă! Se dice, că timpul vindecă rănile. Sunt însĕ rănĭ, carĭ nicĭ-odată nu se vindecă. Am un dor nemărginit de linişte şi reculegere sufletéscă. Rógă-te luĭ Dumnedeu împreună cu mine, pentru ca sĕ-mĭ dăruiéscă pacea sufletéscă. Acésta este singura dorinţă a amicei D-tale: *Luisa.*"

Proprietatea „Negoiului". Din Belgrad se anunţă, că regele Alexandru al Serbiei a primit Vinerĭ o delegaţiune compusă din mai mulţĭ ţĕranĭ românĭ de la Negoiŭ (judeţul Dolj, România,) carĭ au mulţumit Majestăţiĭ sale de bunăvoinţa cu care guvernul sêrbesc a acceptat ofertul lor de a cumpĕra moşia din Negoiŭ, ce a fost lăsată prin legat statuluĭ sêrbesc de către rĕposatul Teodorovicĭ. Proprietatea Negoiului a fost vêndută locuitorilor acestei comune rurale cu preţul de 1,800,000 francĭ. Plata se va face în mai multe anuităţĭ.

Inginerul din Paris d-l George Pop, Român originar din Iaşĭ a fost însărcinat de guvernul frances de a studia cestiunea instalăriĭ telegrafului fără sêrmă între Algeria şi Sudan.

Distincţiune. O depeşă din Roma spune că ministrul României de acolo d-l Nicolae Fleva, a predat dilele acestea, în numele Regelui Carol, însemnele marelui cordon al Corónei României d-lui Baccelli sub-secretar de stat la ministeriul afacerilor strĕine.

Inaintare în corpul technic. Intre numirile făcute de curênd în corpul technic al căilor ferate române vedem şi numele dl-ui D. Alex. *Şteopoaie*, care din şef de secţie a fost înaintat la postul de şef de birou technic.

„Rĕvaşul." Fóia sĕptĕmânală care pórtă acest titlu a apărut în Clusiŭ avênd de editor pe d-l protopop Dr. Elie *Daianu* şi redactor pe Basil *Moldovanu*. Numita fóie va continua a apăré în fie-care Sâmbătă.

Politica Hohenzollernilor. Sub titlul acesta a apărut de curênd o broşură politică fantastică, despre care şi noi am luat notă. Broşura a eşit sub pseudonimul „Gedeon". Deórece sub acest pseudonim a scris mai 'nainte în foile maghiare profesorul din Beiuş d-l Kupár Rezső, acesta publică acum în acele foi o declaraţie, în care protestéză contra abusului, ce s'a comis cu pseudonimul sĕu, dênsul neavênd nici o comunitate cu amintitul pamflet politic.

Confesiunea acţionarilor. Rutenii din Ungvar au înfiinţat o societate tipografică pe acţiĭ cu scop de a edita cărţĭ de conţinut religios. Spre a se asigura contra primejdiei de a ajunge vr'odată acţiunile în mânĭ strĕine, mai cu sémă evreescĭ, au pus în statute condiţiunea ca acţionarii sĕ nu pótă fi, decât de confesiunea gr. cat. şi a căror maralitate sĕ fie mai pe sus de orĭ-ce îndoială. Tribunalul din Beregszász pe acest motiv a respins înregistrarea firmei.

Despre propaganda socialistă ce se face de câtva timp printre Românii din comitatul Aradului scrie pe larg şi „Bud. Hirlap", susţinênd că ea este spriginită mai mult din Bucurescĭ, de cât din Budapesta. Clubul socialist din Bucurescĭ de mult căuta contactul cu Românii din Ungaria. In cele din urmă au reuşit a câştiga pe partea lor pe lucrătorii de la căile ferate originarĭ din Ungaria şi aflătorĭ prin diferitele oraşe ale României. Redactorul de la fóia socialistă, ce a început sĕ ésă de curênd în limba română, este de asemenea un amploiat de la căile ferate (!) şi articolele îi primesce în cea mai mare parte scrise gata din Bucurescĭ.

Omor la o înmormêntare. Ricsei Tamás din Orminiş era om însurat, dér trăia în relaţiĭ nepermise cu o vĕduvă cu numele Pap Teréz. Din causa asta multe neplăcerĭ avea cu nevastă-sa. Dilele acestea s'a întêmplat sĕ móră Ricsei. Amanta luĭ s'a dus până la mormênt şi când au slobozit cosciugul în gropă s'a aplecat sĕ arunce şi ea un bulgăr. Vĕduva luĭ Ricsei vĕdênd acésta s'a înfuriat şi luând un hârleţ i-a dat Terezei o lovitură în cap aşa de tare, încât acésta pierdêndu-şĭ echilibrul a cădut în gropă şi lovindu-se de cosciug şi-a crăpat craniul. A doua di a murit. Vĕduva luĭ Ricsei a fost arestată.

Incendiu în Lugoş. In gara din Lugoş a isbucnit Dumineca trecută un incendiu, aprindêndu-se 80 de butóie de petroleu. Focul a fost însĕ localisat prin intervenţia pompierilor şi a trupelor de artilerie şi honvedĭ. Paguba se urcă la 30,000 coróne.

Fie-care scie, că seminţele impregnate de napĭ ale lui *Mauthner* pentru nutreţ, dau cele mai bune róde, de asemenea ca seminţe pentru grădinĭ dau cele mai frumóse zarzavaturĭ şi din seminţele de florĭ ale lui Mauthner ies cele mai frumóse florĭ. Cu un cuvênt, seminţele lui Mauther sunt cele mai bune, depositele cele mai marĭ şi preţurile de tot eftine.

Scirĭ locale.

Parastasul solemn pentru odihna sufletéscă a profesorilor rĕposaţĭ de la şcólele nóstre medii şi superióre gr. or. române din Braşov, care se ţine an de an în diua sfintei Bunavestirĭ, sĕ va celebra şi astădată în biserica s-tului Nicolae din Scheiŭ, mâne, *Marţĭ* în 25 l. c. la 10 óre a. m. — Avis tuturor rudeniilor şi amicilor acelora, pentru a căror odihnă de vecĭ sĕ vor înălţa rugăciunile celor viĭ.

Esposiţie industrială. Erĭ Dumineca, s'a deschis în Braşov o esposiţie industrială de diferite lucrărĭ esecutate de calfe şi uceniciĭ, carĭ locuesc pe teritorul camerei de comerciŭ şi industrie din Braşov. La órele 9 dim. se adunase în sala de esposiţie (Geverbeverein) un public numĕros, între carĭ am observat pe fişpanul d. conte *Lazar*, viceşpanul Dr. *Jekel*, primarul Braşovului *Hiemesch* şi alţii. Preşedintele camerei de comerciŭ d. *Fabritius* deschide esposiţia mulţumind celor presenţĭ pentru-că au venit sĕ asiste la acéstă serbare a muncei. Fişpanul mulţumesce camerei pentru stăruinţele laudabile în aranjarea esposiţiei, atâta de reuşită. Secretarul camerei d-l *Thomas* face pe scurt istoricul esposiţiei, la care dice că iau parte 400 calfe şi uceniciĭ, şi că ministrul de comerciŭ ung. a oferit pentru premii 2000 cor. — Dintre obiectele espuse sunt multe lucrărĭ esecutate de tinerĭ românĭ.

Prapor nou. Douĕ-decĭ şi opt de credincioşĭ din parochia bisericei de pe Tocile (Braşov) au oferit acelei bisericĭ un frumos prapor închinat sfintei Treimĭ. Despre sfinţirea acestui prapor vom raporta în numĕrul de Dumineca.

Esamen de liberă practică. D-l Dr. Fritz *Hubbes* din Braşov a depus cu succes esamenul de liberă practică pentru România înaintea juriului examinator din Bucurescĭ. Ministeriul de interne în basa avisului dat de consiliul sanitar superior a acordat cu ord. Nr. 8,246 din 17 Martie d-lui Dr. Hubbes dreptul de liberă practică a medicinei în ţéră. — Doctorul Hubbes, pe cum audim, va da câte 2 dile pe sĕptĕmână consultaţiunĭ în Bucurescĭ.

Literatură.

A apărut:

„Sĕmĕnătorul", anul II. nr. 12 cu următorul sumar: Artur Stavri, Pastorală (poesie). St. O. Iosif, Monumentul (schiţă). Zaharia Bârsan, Ai fi credut? (poesie). Constanţa Hodoş, Aur (Actul I). Il. Chendi, dare de sémă (Peneş Curcanul). N. N. Beldiceanu, La gura sobii. Redacţia Calea Victoriei Nr. 56 Bucurescĭ.

DECESE. Ioan *Rusu*, medic comunal, cassierul societăţii de credit şi economii „Crişana" şi membru la numĕróse societăţĭ culturale a repausat la 2 Aprilie st. n. a. c. în Brad în etate de 64 anĭ. Il jelesc: vĕduva Ecaterina, Sofia şi Anica surorĭ, Gheorghe Părău cumnat şi mai mulţĭ membrii ai familiilor: Toda, Părău, Puticiŭ şi Ionescu. Inmormîntarea s'a sĕvîrşit în 4 Aprilie în Brad.

— Victor *Berinde*, preot al diecesei de Gherla, profesor de religiune şi de limba română la şcólele din Sighetul Maramureşului şi prefect al internatului român de acolo, a repausat la 22 Aprilie în etate de 40 anĭ, în al 12 an al preoţiei. A fost înmormîntat în diua de 3 Aprilie în Sighet. Il jelesc: vĕduva Ana şi copii Victor, Irina, Titu, Eugeniu şi Ioan, precum şi numĕróse rude din familiile: Szabo, Berinde, Darabanth, Medan, Mirişan, şi vicarul Mara mureşului Titu Budu.

— Vasile *Buda*, funcţionar administrativ pensionat, a repausat în Şomcutamare în diua de 1 Aprilie în etate de 49 anĭ. A fost înmormêntat în diua de 3 Aprilie în cimiterul gr. cat. din acea comună.

Fie-le ţĕrîna uşóră!

ULTIME SCIRI.

Procesul de pressă al „Gazetei Transilvaniei".

Tîrgu-Mureşului, 6 Aprilie (órele 3.25 p. m.) Astădĭ s'a pertractat înaintea Curţii cu juraţĭ de aicĭ procesul de pressă intentat „Gazetei Transilvaniei" pentru articolele publicate în afacerea espulsării redactorului Cramer din Timişóra. Au fost încriminate douĕ articole, carĭ au format obiectul pertractării. Procurorul a cerut condamnarea redactorului responsabil *Traian H. Pop* pentru agitaţie, deşi dênsul a declarat, că nu este autorul articolelor. Pledoaria apĕrătorului *Simeon Damianu* a nimicit tóte argumentele invocate de procuror, dovedind cu o logică pĕtrundĕtóre şi în modul cel mai convingĕtor, că nu este în nicĭ unul din aceştĭ doi articolĭ cas de urmărire. După replica procurorului şi rĕspunsul apĕrătorului şi după ce acusatul în limba română a făcut şi el din parte-şĭ declaraţiile sale în contra acusării, juriul s'a retras şi după o deliberare mai lungă, a dat, la întrebările puse, în parte, numai verdict afirmativ.

Pe basa acestui verdict, tribunalul a condamnat pe acusatul *Traian H. Pop la 3 dile închisóre de stat şi 20 coróne amendă.* Atât procurorul, cât şi apĕrătorul au anunţat recurs de nulitate.

Petersburg, 6 Aprilie. Foile rusescĭ, între carĭ mai ales „Novoje Wremja" şi „Novosti" atacă pe turcĭ în articole violente, dicênd că, decă ei nu pot sĕ înfrâneze pe Albanesĭ atuncĭ va trebui sĕ ia asupra lor Rusia şi Austro-Ungaria regularea turburărilor din Macedonia.

Belgrad, 6 Aprilie. Ministrul de esterne Lozanicĭ şi ministrul de cultele Lazarievicĭ şi-a dat dimisia. Erĭ séra s'a ţinut un consiliu sub preşedinţa ministrului preş. Tintar Marcovicĭ. S'a discutat revisuirea constituţiei.

Constantinopol, 6 Aprilie. Intr'o luptă din districtul Ochrida, din partea turcéscă au cădut 30 de morţĭ şi rănitĭ. Bulgarii au avut pierderĭ puţine. Intre căduţii bulgarĭ este şi şeful de bandă Davidov.

Diverse.

Adâncimea mării. Intr'o carte nemţéscă, ce a apărut de curînd, se arată adâncimea mărilor. După datele acestei cărţĭ marea mediterană nu are nicăirĭ adâncime mai mare de 3500 metri. Oceanul atlantic are unele locurĭ de 6000 metri adâncime, dér cea mai adâncă mare este oceanul pacific, care într'un loc este de 9426 metri, Prin urmare adâncimea acésta este mai mare decât înălţimea celui mai înalt munte de pe pămînt, care n'are decât 8840 metri.

Sosiţi în Braşov.

Pe diua de 4 Aprilie n.

Hotel Europa: Pick, Gotzl, Reichhold, Mitarek, Viena; Illyes, Mezö-Méhes; Hellwig, Sighişóra; Gerö, Clusiŭ; Beer, Pojun; Saravaro, Gara Titu; Christescu, inginer, Găescĭ; Dr. Şenchea adv. Făgăraş; Reger, Roth, Fischer, Simkovitsch, B.-Pesta.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov,

se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aicĭ înşirete este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Cărţi pentru comercianţĭ şi funcţionarĭ de bancă:

Introducere în contabilitate şi contabilitatea inpartidă simplă, de *I. C. Panţu*. O carte bună pentru a învĕţa cu uşurinţă contabilitatea. Paginĭ I–VIII + 213. Preţul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„Curs complet de corespondenţa comercială" de *I. C. Panţu*. Conţine modele de circulare, scrisorĭ de informaţiunĭ, recomandaţiunĭ şi acreditive; scrisorĭ în comerciul cu mărfurĭ, comisiune şi espediţiune; cestiunĭ cambiale, afacerĭ cu efecte, monede, cupóne etc. Preţul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitatea duplă, de *I. C. Pantu*. Acéstă broşură conţine: *afacerile de credit cambial şi afacerile de bancă*. Preţul broş. 2 coróne (+ 10 banĭ porto).

Un capitol din Contabilitatea duplă de *I. C. Panţu*. Tractéză principiile contabilităţiĭ duple ilustrate cu diferite esemple. Preţul 1 cor. (+ 10 b. p.)

Procent, Promil, Interese şi Teoria conturilor cu rente de *I. C. Panţu*. Arată calcularea intereselor pe anĭ, pe lunĭ şi pe ḑile într'un mod practic; sunt mai multe esemple esplicate amĕnunţit. Preţul 80 b. (+ 10 b. porto.)

Din composiţiunile pline de melodii românescĭ ale mult regretatuluĭ compositoromân *Ciprian Porumbescu*, tipărite şi edate în ediţiunĭ poporale de d-na Mărióra *Raţiu* născută Porumbescu, se află de vêndare la Tipografia nóstră următórele piese:

„Imn de urare" cu două vocĭ, *„Hora Prahovei"*, *„A cădut o rază lină"* cu voce, *„Fluturaş de nópte"* polcă, *„Frunză verde mărgăril"* cânt poporal, *„Pe câmpiile Stupcei"* polca mazurca, *„Fala popii"* cânt poporal. Fie-care bucată costă 50 b. plus 10 banĭ porto. *„Basme Iaşene"* vals, 1 cor. 50 b plus 10 banĭ porto. *„Potpouriu". din opereta „Crai nou"* 3 cor. şi *Ouvertura din opereta „Crai nou"* 1 cor. 50 banĭ plus 10 banĭ porto.

Cursul pieţei Braşov.

Din 5 Aprilie n. 1903.

Bancnot rom. Cump.	18.94	Vênd.	18.98
Argint român.	„ 18.70	„	18.80
Napoleond'orĭ.	„ 19.04	„	19.08
Galbenĭ	„ 11.20	„	11.30
Mărcĭ germane	„ 117.—	„	111.08
Scris fonc.Albina 5%	101.—	„	102·—
Ruble Rusescĭ	„ —.—	„	—.—
Lire turcescĭ	„ 21.40	„	—.—

Bursa de mărfurĭ din Budapesta.

din 2 Aprilie 1903

Sĕminţe	Cualitatea per Hect	Preţul per 100 chilograme dela	până la
Grâu Bănăţenesc . . .	80	7.80	8 95
Grâu dela Tisa	80	7.65	7 80
Grâu de Pesta . . .	80	7.70	8.85
Grâu de Alba regală . .	80	.—	.--
Grâu de Bácska	80	—	.—
Grâu unguresc de nord .	80	.—	.—
Grâu romanesc	80	.—	.—

Seminţe vechĭ orĭ nouĕ	Soiul	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilograme dela	până la
Sĕcara . .		70—72	6.70	6.80
Orz . . .	nutreţ. .	60—62	6 60	6.65
Orz . .	de rachiu	62—64	5.90	6.10
Orz . . .	de bere .	64—66	5.70	5.80
Ovĕs . . .		———	.—	.—
Cucuruz .	bănăţen .	75	.—	.—
Cucuruz . .	alt soiu .	75	—.—	—.—
Cucuruz .	„ „			
Hirişcă .			5.75	6.—

Producte div.	Soiul		Cursul dela	până
Săm. de trifoiu	Luţernă ungur.	Preţul per 100 de chilograme	45.—	56.—
„	„ transilvană		—.—	—.—
„	„ bănăţénă		—.—	—.—
„	„ roşiă . .		54.—	60.—
Ulei de rapiţă	rafinat duplu .		—.—	—.—
Ulei de in .			—.—	—.—
Unsóre de porc	dela Pesta . .		78.50	79.—
„ „	dela ţéră . . .		—.—	—.—
Slănină . .	svêntată . . .		66.50	67.—
Prune	din Bosnia . .		13 —	13.25
„			13.75	14.—
Lictar	Slavon şi Serbia		15.50	15.75
„	din Serbia în s.		11.75	12.—
Nucĭ . . .	slavon nou . .		12.50	12.75
Gogoşĭ . . .	sêrbesc . . .		—.—	—.—
„	din Ungaria . .		—.—	—.—
Miere	ungurescĭ . . .		—.—	—.—
„	sêrbescĭ . .		.—	—.—
Céră	brut .		—.—	—.—
Spirt . . .	Drojdiuţe de s.		—.—	—.—

Cursul la bursa din Viena.

Din 4 Aprilie n. 1903.

Renta ung. de aur 4%	121 55
Renta de corône ung. 4% . . .	99 50
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½% .	92.60
Impr. căil. fer. ung. în argint 4% .	99.35
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.25
Bonurĭ rurale ungare 3½% . . .	94.05
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	99.25
Impr. ung. cu premii	201 50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin .	157.15
Renta de hârtie austr.	100.75
Renta de argint austr.	100.65
Renta de aur austr.	121.75
Rente austr. 4% de corône . .	101 20
Losurĭ din 1860.	154.—
Acţii de-ale Băncei austro-ungară .	16.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit .	720.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	673 —
Napoleondorĭ	19.06
Mărcĭ imperiale germane . . .	117.—
London vista	239.85
Paris vista	95.32½
Note italiene	95.35

PUBLICAŢIE a gremiului farmaciştilor.

După ce farmaciştilor din interiorul oraşului s'a încuviinţat a ţiné repausul de Dumineca şi serbătorĭ de Înaltul minister de interne reg. ung şi de consiliul comunal al oraşului Braşov, se face prin acésta On. publ. atent, **că cu începerea de 19 Aprilie a. c. in fie-care Dumineca şi serbătóre dela óra 1½ până la órele 9 séra**, alternativ numai o farmacie va fi deschisă în interiorul oraşului.

Farmaciile în Blumena, Braşovul-vechiu şi Scheiŭ rĕmân ca şi până acuma Dumineca şi la serbătorĭ tótă ḑiua deschise.

Dela 9 óre séra începe regulat serviciul de nópte, pentru prepararea recetelor (ordinaţii medicale) în fie-care farmacă.

Onor. public este rugat a se provedé cu mijlócele de vindecare după posibilitate în órele antemeridiene.

Spre orientarea On public, va fi pusă o tăbliţă la fie care farmacie, unde va fi indicată farmacia deschisă.

Inainte de Dumineca şi serbătóre se va face prin jurnale cunoscută farmacia ce este deschisă, şi tot odată şi toţi Domnii medicĭ vor fi avisaţĭ înainte despre acésta.

Cu tótă stima

GREMIU FARMACISTILOR din Braşov.

1—3.(922).

Nr. 4647—1902.

Publicare de concurs.

Representanţa orăşĕnéscă în şedinţa sa dela 2 l. c. a autorisat magistratul a angaja la abatorul orăşĕnesc un asistent pentru esaminarea cărniĭ.

Postul are caracter] numai provisor.

Cu concurentul ales, până la efeptuirea revisuiriĭ statutuluĭ pentru abatoriŭ, se va încheia un contract pe têmp de câte un an de ḑile cu abḑicere de trei lunĭ.

Remuneraţiunea e de 1600 cor. pe an.

In sensul ordinaţiunei pentru esecutarea legiĭ veterinare e a se dovedi:

1) Etatea şi moralitatea;

2) Esercițiul practic în esaminarea carnei;

3) Capacitatea pentru purtarea corectă a jurnalului despre vitele tăiete.

Petiţiile de concurs provĕḑute cu timbru de 1 cor. sunt a se înainta subsemnatului magistrat până la 20 Aprilie a. c.

Brassó, 28 Martie 1903.

1—2, (932) *Magistratul orăşĕ...*

ROMÂNIA
Primăria comunei Constanţa.

PUBLICAŢIUNE.

Caetul de sarcinĭ pentru darea în concesiune a iluminatului oraşului Constanţa cu gaz şi cu electricitate, séu cu ambele de-odată fiind aprobat de Consiliul Technic Superior prin Jurnalul No. 28/903, şi de D-l Ministru de Interne prin ordinele No. 2536 şi 3554/903, se publică spre cunoscinţa generală că pentru darea acestei concesiunĭ pe o durată de 45 anĭ, se va ţiné, conform decisiunei Consiliului Comunal din şedinţa de la 26 Februarie a. c. **licitaţiune publică în cancelariile acestei Primării,** strada Carol I Nr. 48, în ḑiua de **Lunĭ în 28 Aprilie (11 Maiu) órele 3 p. m. precis.**

Licitaţiunea se va ţiné cu oferte sigilate şi în conformitate cu dispoziţiunile art. 68—79 din legea asupra Comptabilităţiĭ Generale a Statului. Supra oferte nu se primesc.

Concurenţiĭ, spre a fi admişĭ la licitaţiune, vor depune la Casa de Depunerĭ şi Consemnaţiunĭ, séu la orĭ ce altă Administraţiune financiară, o garanţie în numerar séu în efecte publice garantate de Stat în sumă de (80.000) opt-ḑecĭ miĭ lei, presentând recepisa de depunere odată cu oferta.

Concurenţiĭ mai sunt datorĭ sĕ presinte Primăriei certificate legalisate în regulă, emanând de la autorităţile competinte din ţéra de origine, ér Societăţile Statutele de organisarea lor, prin care sĕ probeze că dispun de mijlóce suficiente şi de capacitatea de a întreprinde lucrările ce fac obiectul acestui caet de sarcinĭ.

Concurenţiĭ fără referinţe seriose nu se admit.

Ofertele în plic sigilat vor fi depuse séu vor parveni la Primăria Constanţa cel mai târḑiu la data şi óra fixată mai sus şi vor fi adresate:

Domnului primar al oraşului Constanţa

La Constanţa
(România)

ele vor purta menţiunea:

„Ofertă pentru concesiunea iluminatului cu gaz séu cu electricitate, séu cu ambele de odată a oraşului Constanţa".

Ofertele primite la Primărie după ora şi ḑiua licitaţiei, şi cele care nu vor fi însoţite de recepisa constătătóre de depunerea garanţiei, vor fi considerate ca nule şi neavenite.

Comuna îşi reservă dreptul de a alege printre ofertele primite pentru iluminatul cu gaz séu cu electricitate, oferta pe care o va găsi cea mai convenabilă ţiind sémă nu numai de preţ, ci şi de avantagiile sistemului oferit.

Caetul de sarcinĭ se póte vedé în cancelariile Primăriei oraşului Constanţa în tóte ḑilele de lucru de la órele 8—12 a. m. şi de la 2—6 p. m.

p. Primar, **I. SÂNTU.** Secretar, **ST. DAN.**

Nr. 10345—1903 Februarie 27. 2—5,(907).